

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

S/12/008
LKR-4112-01-03/2012

Kraków, dnia września 2012 r.

**Pani
Katarzyna Szmidt
Prezes
Świętokrzyskiego Towarzystwa
Opieki nad Zwierzętami
Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt
w Dyminach
ul. Ks. P. Ściegiennego 203
25-116 Kielce**

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, przeprowadziła w Świętokrzyskim Towarzystwie Opieki nad Zwierzętami w Kielcach (Towarzystwie) kontrolę zapewnienia ochrony bezdomnym zwierzętom ze Schroniska w Dyminach.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 3 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli², przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Towarzystwa w zakresie opieki nad zwierzętami przebywającymi w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Dyminach, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Zwierzęta miały zapewnione warunki w zakresie wymaganym ustawą o ochronie zwierząt³, a w szczególności: pożywienie, miejsce do spania, opiekę weterynaryjną, możliwość wybiegu lub wychodzenia na spacer.

1. Towarzystwo formalnie rozpoczęło wykonywanie zadań zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia im opieki na terenie Miasta Kielce, na podstawie umowy zawartej 13 grudnia 2010 r. z Prezydentem Kielc. Działalność Towarzystwa dotyczyła w szczególności wyłapywania bezdomnych zwierząt, zapewnienia im schronienia i wyżywienia oraz leczenia i sterylizacji. Zaznaczyć należy, że część z tych zadań (działalność adopcyjna), Towarzystwo wykonywało od czasu wkroczenia na teren byłego Schroniska w dniu 19 listopada 2010 r. przedstawicieli organizacji działających na rzecz ochrony praw zwierząt. Dzień wcześniej Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kielcach (PLW) wydał decyzję o zakazie prowadzenia Schroniska przez dotychczasowego zarządcę i skreśleniu Schroniska z rejestru działalności nadzorowanej⁴. Po wykonaniu na terenie byłego Schroniska niezbędnych prac i zapewnieniu podstawowych wymogów rozporządzenia

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

³ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.).

⁴ art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 ze zm.).

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁵, na wniosek Prezydenta Kielce, w styczniu 2012 r. ponownie wpisano Schronisko do rejestru. W okresie poprzedzającym ten wpis działalność Towarzystwa na terenie byłego Schroniska polegała głównie na zapewnieniu opieki przebywającym tam w momencie przejścia bezdomnym zwierzętom i prowadzeniu adopcji. Wylapywane w tym okresie psy przekazywano do hotelików, przytulisk i osobom zaangażowanym w działalność związaną z ochroną praw zwierząt. Przyjmowano też zwierzęta do obiektów byłego Schroniska, co w ocenie PLW stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz art. 5 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Towarzystwo wykazało, że przyjmowanie psów przed datą ponownego wpisu do rejestru działalności nadzorowanej było podyktowane koniecznością udzielenia pomocy zwierzęciu, w sytuacji, w której mimo monitów Towarzystwa do Urzędu Miasta Kielce nie wskazano innego miejsca ich pobytu. Postępowanie wszczęte w sprawie prowadzenia przez Towarzystwo działalności nadzorowanej na terenie byłego Schroniska bez stosownego zezwolenia⁶ umorzono, stwierdzając, że czynu nie popełniono⁷.

Poprawa warunków bytowania zwierząt na terenie byłego Schroniska wynikała przede wszystkim z wykonanych przez Miasto Kielce remontów i modernizacji, jak np.: nowej wiaty z 26 boksami kwarantanny, zadaszenia tzw. „boksów zewnętrznych”, zakupu nowych bud, wykonania wylewki betonowej (posadzki w boksach tzw. „kolchozu” oraz w boksach zewnętrznych). Z kolei Towarzystwo zaniechało przyjmowania zwierząt spoza Kielce, co miało miejsce w przypadku poprzedniego zarządcy, zapewniając przebywanie na terenie byłego Schroniska ok. 150 psów, tj. do maksymalnej zakładanej jego pojemności.

NIK ocenia negatywnie brak protokolarnego udokumentowania przejścia od poprzedniego zarządcy zwierząt przebywających w Schronisku. Niesporządzenie takiej dokumentacji uniemożliwia jednoznaczne ustalenie stanu ilościowego zwierząt i określenia ich kondycji w momencie przejścia. W związku z zabezpieczeniem przez prokuraturę dotychczasowych kart zwierząt, w pierwszych miesiącach działalności w Schronisku, Towarzystwo sporządziło nowe karty. Według tych kart w grudniu 2010 r. na terenie byłego Schroniska przebywało ok. 100 zwierząt, których opis stanu nie wskazywał na ich niewłaściwą kondycję, czy też potrzebę podjęcia pilnych zabiegów leczniczych.

- Przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli NIK oględziny wykazały, że przebywającym w Schronisku zwierzętom zapewniono odpowiednie warunki bytowania. Liczba zwierząt, ich sposób rozmieszczenia, w tym uwzględnienie cech charakteru, płci oraz wielkości nie budzi uwag. Wyniki kontroli wskazują jednak na zasadność weryfikacji sposobu żywienia zwierząt, stwierdzono bowiem, że ilość wydawanej karmy przekraczała maksymalne zapotrzebowanie zwierząt wskazane przez producenta karmy.
- Podstawową formą identyfikacji zwierząt przetrzymywanych na terenie byłego Schroniska była fotografia, a od czerwca 2012 r. także wszczepiany przyjmowanym psom mikroprocesor. Prowadzono indywidualne kartoteki zwierząt, w których odnotowywano płć i maść, jego orientacyjny wiek, numer ewidencyjny oraz inne wymagane informacje. Zastrzeżenia NIK budzi jednak brak udokumentowanych badań weterynaryjnych zwierząt w okresie poprzedzającym bezpośrednio adopcję, a także brak wpisów o kontrolach stanu zdrowia zwierzęcia w momencie przyjęcia do Schroniska, co nie pozostaje bez znaczenia dla zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. Wprawdzie w trakcie kontroli wyjaśniano, że zwierzęta były badane, jednak w ocenie NIK czynności te powinny bezwzględnie być odnotowywane w dokumentacji danego zwierzęcia.

Stosownie do zawartych z Miastem Kielce umów, od marca 2011 r. prowadzono akcję znakowania psów mikroprocesorem. Według bazy danych safe-animal do 17 lipca 2012 r. Towarzystwo oznakowało w ten sposób 598 zwierząt (także spoza Schroniska). Przebywające w Schronisku psy znakowano elektronicznie w związku z wydaniem zwierzęcia do adopcji, przy czym decyzją Zarządu Towarzystwa z 8 czerwca 2012 r. postanowiono o takim znakowaniu już w momencie przyjęcia psa do Schroniska.

- NIK ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Towarzystwo w celu poszukiwania osób skłonnych adoptować bezdomne zwierzęta. Na stronie internetowej Schroniska zamieszczano informacje o zwierzętach przeznaczonych do adopcji oraz o warunkach zawarcia umowy adopcyjnej, prowadzono też szereg akcji informacyjnych.

⁵ Dz. U. Nr 158, poz.1657.

⁶ Tj. o wykroczenie z art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

⁷ Art. 5 § 1 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.).

W okresie od 25 listopada 2010 r. do 6 lipca 2012 r. Towarzystwo przeprowadziło adopcje 602 psów. Analiza dokumentacji dotyczącej adopcji 30 psów wykazała, że w każdym przypadku odnotowano datę wydania zwierzęcia i dane osoby adoptującej. Ponadto w dokumentacji był zapis, że osoba adoptująca została poinformowana o stanie zdrowia zwierzęcia i dokonanych zabiegach.

Zastrzeżenia NIK budzi stwierdzona w trakcie kontroli praktyka wydawania do adopcji zwierząt w trakcie odbywania kwarantanny. Ustalono również, że zapisy w kartach ewidencyjnych dotyczące kwarantanny nie zawierały rzeczywistych dat pobytu zwierzęcia, gdyż zawsze odnotowywano dwutygodniowy okres niezależnie od tego czy zwierzę odbywało kwarantannę krócej czy dłużej. W ocenie NIK praktyka taka jest nieprawidłowa i w przypadku wystąpienia zagrożenia epizootycznego może skutkować podjęciem niewłaściwych lub spóźnionych decyzji zapobiegających rozprzestrzenieniu się chorób.

Towarzystwo weryfikowało warunki zapewnione adoptowanym zwierzętom, co potwierdziły m.in. wyniki ankiety przeprowadzonej przez NIK wśród nowych opiekunów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

- 1) odnotowywanie w kartach ewidencyjnych informacji o kondycji i stanie zdrowia zwierzęcia przyjmowanego do Schroniska i wydawanego do adopcji,
- 2) przestrzeganie okresu kwarantanny zwierząt i dokumentowanie jej faktycznego przebiegu.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, zwraca się o przedstawienie przez Panią Prezes, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków bądź przyczynach ich niepodjęcia. Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Prezes prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.